

Succint diagnostic financiar la o firmă de bricolaj

Lect. univ. dr. Bogdan Cosmin GOMOI

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Abstract

Simultaneously to the society's perpetual development, the economic activity acquires a more and more complex character. Besides the quality factor, doubled by the price factor, the time factor becomes more and more important. Thus, the retail activity which also includes, besides rich assortments and good prices, related services, like the transport or mounting ones, becomes more and more sought-after. A role model retailer in the Do-It-Yourself field, with a constant increase in the last decades, is Dedeman SRL. It has consolidated its position on the market by the marketing strategy pursued, permanently cornering new market niches. The article hereby aims to make a short financial diagnosis for this important company at national level, mainly employing the ratios method, extremely relevant and easy to apply and interpret. To this end, we have selected the structural ratios, the trustworthiness ones, the liquidity and solvency, respectively, and the used resources' rotation or management ratios. The approach is both conceptual and applicative, with a focus on the practical component. In this respect, we have appealed to a relevant, diversified epistemology, the case study, the dynamic study, and also the data and information analysis being essential.

Key terms: financial diagnosis, structural ratios, trustworthiness ratios, management ratios

Termeni-cheie: diagnostic financiar, rate structurale, rate de bonitate, rate de gestiune

Clasificare JEL: G32, M41, L81

To cite this article: Bogdan Cosmin Gomoï, *Succint diagnostic financiar la o firmă de bricolaj*, *CECCAR Business Review*, N° 9/2022, pp. 33-43, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2022.09.04>

➔ Introducere

Analiza financiară vizează un sistem de metode și tehnici prin care se gestionează, la nivel static și dinamic, poziția financiară și performanța financiară ale unei societăți.

Diagnosticul financiar este o componentă a analizei financiare prin care, pe baza unor indicatori specifici, se supun analizei poziția financiară și performanțele financiare ale companiilor în scopul determinării și perpetuării punctelor forte și al identificării și ameliorării punctelor nevralgice.

Întreprinderea este definită prin avere, denumită patrimoniu, care, prin gestionare, generează rezultate.

Bilanțul/poziția financiară reliefează averea sau patrimoniul întreprinderii în dublă abordare, pe active (drepturi, utilizări), respectiv pasive (obligații, resurse).

Contul de profit și pierdere/permanența financiară arată rezultatele companiei în dublă structurare, pe cheltuieli (cauze angajate) și venituri (efecte obținute).

Structura se referă la modul în care sunt divizate resursele firmei, respectiv structura ei financiară și de finanțare (pasivul), dar și utilizările, deopotrivă stabile și temporare (activul). Structura se evidențiază pe baza

unor indicatori relativi/procentuali, denumiți rate structurale de activ și pasiv. Principalele rate structurale de activ sunt rata activelor imobilizate sau necurente și cea a activelor circulante sau curente, iar cele mai importante rate structurale de pasiv sunt rata autonomiei financiare globale sau a capitalurilor proprii și cea a îndatorării globale sau a datoriilor, complementare două câte două.

Tabelul 1. Ratele structurale de activ și pasiv

Tipul ratei	Rata	Relația de calcul	Interpretare
Activ	Rata activelor imobilizate	$\frac{\text{Active imobilizate}}{\text{Total activ}} \times 100$	Ponderea activelor imobilizate în totalul activului
	Rata activelor circulante	$\frac{\text{Active circulante}}{\text{Total activ}} \times 100$	Ponderea activelor circulante în totalul activului
	<i>Rata activelor imobilizate + Rata activelor circulante = 100%</i>		
Pasiv	Rata stabilității financiare	$\frac{\text{Capitaluri permanente}}{\text{Total pasiv}} \times 100$	Ponderea capitalurilor permanente (structura financiară/sursele de finanțare pe termen lung) în totalul pasivului (structura de finanțare/sursele de finanțare totale)
	Rata autonomiei financiare globale	$\frac{\text{Capitaluri proprii}}{\text{Total pasiv}} \times 100$	Ponderea capitalurilor proprii (sursele de finanțare proprii) în totalul pasivului
	Rata îndatorării globale	$\frac{\text{Datorii}}{\text{Total pasiv}} \times 100$	Ponderea datoriilor (sursele de finanțare externe) în totalul pasivului
	<i>Rata autonomiei financiare globale + Rata îndatorării globale = 100%</i>		

Sursa: Gomoi, 2020.

Bonitatea se referă la gradul în care structurile de datorii ale companiei pot fi onorate pe baza transformării spontane, ipotetice, a activelor în bani. Aceasta se conturează pe două niveluri, sub formă de lichiditate, ce vizează ciclul de exploatare, și, respectiv, solvabilitate, ce vizează activitatea globală a firmei.

Lichiditatea exprimă gradul în care structurile de datorii curente (de exploatare) pot fi onorate pe seama structurilor de active curente (circulante). Aceasta se analizează prin intermediul a trei indicatori, dispuși în cascadă, pornind de la cel mai cuprinzător, respectiv lichiditatea curentă sau generală, continuând cu lichiditatea rapidă sau testul acid și finalizând cu cel mai sintetic dintre ei, lichiditatea imediată sau la vedere.

Solvabilitatea arată gradul în care structurile de datorii totale, atât curente, cât și necurente (datorii de exploatare și la termen), pot fi onorate pe seama structurilor de active totale, imobilizate și circulante. Aceasta se apreciază pe seama unui singur indicator mai relevant, denumit solvabilitate generală.

Tabelul 2. Ratele de bonitate

Indicatorul	Relația de calcul	Interpretare
Lichiditatea curentă sau generală	$\frac{\text{Stocuri} + \text{Creanțe} + \text{Lichidități}}{\text{Pasive curente}} \times 100$	Măsura în care pasivele curente pot fi onorate pe seama activelor curente de tipul stocurilor, creanțelor și lichidităților Valorile cuprinse în intervalul 100-200% se consideră ca fiind optime pentru acest indicator.

Indicatorul	Relația de calcul	Interpretare
Lichiditatea rapidă sau testul acid	$\frac{\text{Creanțe} + \text{Lichidități}}{\text{Pasive curente}} \times 100$	Măsura în care pasivele curente pot fi onorate pe seama activelor curente de tipul creanțelor și lichidităților Valorile cuprinse în intervalul 60-100% se consideră ca fiind optime pentru acest indicator.
Lichiditatea imediată sau la vedere	$\frac{\text{Lichidități}}{\text{Pasive curente}} \times 100$	Măsura în care pasivele curente pot fi onorate pe seama activelor curente de tipul lichidităților Valorile cuprinse în intervalul 20-60% se consideră ca fiind optime pentru acest indicator.
Solvabilitatea generală	$\frac{\text{Total activ}}{\text{Datorii}} \times 100$	Măsura în care datoriile totale pot fi onorate pe seama activelor totale Dacă indicatorul surclasează pragul de 166%, se consideră că riscul de insolvență este inexistent, dacă se situează în intervalul 100-166%, riscul de insolvență este moderat, iar dacă se află sub pragul de 100%, riscul de insolvență este iminent.

Sursa: Gomi, 2020.

Gestiunea resurselor definește dinamismul ciclului de exploatare și vizează principalele structuri aferente acestuia: stocurile, creanțele comerciale și datoriile de exploatare comerciale. Ele se conturează sub forma a doi indicatori, aflați în raport de inversă proporționalitate, respectiv viteza de rotație și durata medie de rotație.

Viteza de rotație exprimă numărul mediu de reînnoiri ale structurilor curente în decursul unui an, iar durata medie de rotație, intervalul mediu, în zile, dintre două reînnoiri succesive ale acestor structuri.

Tabelul 3. Ratele de rotație

Tipul ratei	Rata	Relația de calcul	Interpretare
Stocuri	Viteza de rotație a stocurilor	$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Stocuri}}$	Numărul mediu de reînnoiri aferente stocurilor pe parcursul unui an
	Durata medie de rotație a stocurilor	$\frac{\text{Stocuri} \times 360 \text{ zile}}{\text{Cifra de afaceri}}$	Durata medie, în zile, dintre două reînnoiri succesive ale stocurilor pe parcursul unui an
Creanțe (clienți)	Viteza de rotație a creanțelor	$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Creanțe}}$	Numărul mediu de reînnoiri aferente creanțelor pe parcursul unui an
	Durata medie de rotație a creanțelor	$\frac{\text{Creanțe} \times 360 \text{ zile}}{\text{Cifra de afaceri}}$	Durata medie, în zile, dintre două reînnoiri succesive ale creanțelor pe parcursul unui an
Datorii de exploatare (furnizori)	Viteza de rotație a datoriilor de exploatare	$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Datorii de exploatare}}$	Numărul mediu de reînnoiri aferente datoriilor de exploatare pe parcursul unui an
	Durata medie de rotație a datoriilor de exploatare	$\frac{\text{Datorii de exploatare} \times 360 \text{ zile}}{\text{Cifra de afaceri}}$	Durata medie, în zile, dintre două reînnoiri succesive ale datoriilor de exploatare pe parcursul unui an

Sursa: Gomi, 2020.

➔ Metodologia cercetării

În cadrul demersului întreprins am apelat la o paletă largă de metode de analiză a datelor și informațiilor, acestea fiind trecute în revistă în cele ce urmează.

Abaterile absolute (Δ) reprezintă indicatori dinamici care exprimă diferența absolută, în cantumuri valorice (în plus sau în minus), a unui element între două intervale de timp distincte. În cadrul analizei am utilizat abaterile absolute cu bază în lanț (intervalul de timp curent este raportat la cel imediat anterior).

$$\Delta_n = \text{Valoare}_n - \text{Valoare}_{n-1}$$

Abaterile relative (I) reprezintă indicatori dinamici care exprimă diferența relativă, în cantumuri procentuale (în plus sau în minus), a unui element între două intervale de timp distincte. În studiul nostru am folosit abaterile relative cu bază în lanț.

$$I_n = \frac{\text{Valoare}_n}{\text{Valoare}_{n-1}} \times 100$$

Ratele de creștere/scădere (Rc/s) sunt indicatori economici de tip raport procentual care exprimă diferența valorică în termeni relativi (în plus sau în minus) corespunzătoare unui element într-un interval de timp curent raportat la un interval de timp anterior. În analiza realizată am utilizat ratele de creștere/scădere cu bază în lanț.

$$Rc/s_n = \frac{\text{Valoare}_n}{\text{Valoare}_{n-1}} \times 100 - 100$$

Ritmul mediu de creștere/scădere (\bar{R}) este un indicator economic ce reliefează amplificarea sau diminuarea procentuală medie a unui element într-o perioadă compusă din mai multe intervale succesive.

$$\bar{R} = \left(\sqrt[n-1]{\frac{\text{Valoare}_n}{\text{Valoare}_0}} - 1 \right) \times 100$$

➔ Rezultatele cercetării

Dedeman SRL a luat ființă în anul 1992, la Bacău, din inițiativa a doi frați, actualmente fiind una dintre cele mai de succes firme de bricolaj din țara noastră. Compania nu este plătitoare de TVA.

Prezentăm în continuare o scurtă trecere în revistă a principalilor indicatori economico-financiari ai firmei pe parcursul ultimelor două decenii.

Tabelul 4. Principalii indicatori economico-financiari ai Dedeman SRL

Anul	Cifra de afaceri (lei)	Profit net (lei)	Datorii (lei)	Active imobilizate (lei)	Active circulante (lei)	Capitaluri proprii (lei)	Număr mediu de angajați
2000	24.505.867	2.517.822	2.863.541	1.672.042	5.375.376	7.075.618	101
2001	43.024.641	3.388.790	4.612.462	3.782.294	8.312.302	7.600.867	123
2002	80.132.174	8.080.538	10.753.685	11.356.901	15.096.416	15.681.405	245
2003	121.011.983	8.864.593	15.351.828	21.227.618	20.489.485	26.383.149	361
2004	174.780.296	11.354.773	46.807.965	38.912.121	39.603.175	31.737.909	464
2005	254.086.645	25.977.735	72.239.380	66.597.330	59.496.525	53.881.035	667
2006	395.491.183	52.294.380	119.477.204	114.433.254	106.808.406	101.857.259	965
2007	616.224.623	65.907.994	214.990.644	206.491.662	178.122.460	169.623.478	1.476
2008	910.346.913	69.740.126	392.837.926	418.009.449	214.375.897	239.544.819	2.233
2009	1.067.270.206	90.944.110	492.620.733	570.839.329	252.385.478	330.676.779	2.971
2010	1.553.690.944	153.181.756	612.017.218	725.315.240	370.406.137	483.859.107	3.752
2011	2.016.376.729	205.670.978	812.046.058	933.105.347	567.608.197	689.025.209	4.646
2012	2.410.570.736	258.767.227	702.515.665	1.155.075.411	591.244.464	1.043.684.843	5.711

Anul	Cifra de afaceri (lei)	Profit net (lei)	Datorii (lei)	Active imobilizate (lei)	Active circulante (lei)	Capitaluri proprii (lei)	Număr mediu de angajați
2013	2.679.189.210	288.369.877	736.454.248	1.438.976.961	629.498.610	1.332.063.042	6.489
2014	3.412.509.790	415.798.163	747.562.789	1.688.159.660	806.959.835	1.747.861.992	7.179
2015	4.361.619.720	563.025.627	864.114.324	1.904.118.352	1.269.296.220	2.310.887.619	7.656
2016	5.255.561.777	713.094.060	881.007.260	2.386.985.085	1.416.467.197	2.923.981.678	8.421
2017	6.333.363.177	889.128.766	857.889.993	3.010.021.638	1.459.196.617	3.613.110.445	9.818
2018	7.225.960.923	1.013.143.683	861.351.829	3.474.626.594	2.017.218.974	4.632.086.477	10.413
2019	8.217.343.445	1.282.335.863	1.009.221.363	4.424.088.016	2.498.396.273	5.915.446.289	10.769
2020	9.081.995.962	1.454.402.589	1.153.898.751	3.257.525.722	1.922.925.785	4.028.213.771	11.374
2021	10.037.954.171	1.678.271.720	1.171.817.580	3.469.062.130	2.557.375.236	4.855.882.430	11.948

Sursa: www.listafirme.ro

Evoluând de la o cifră de afaceri de circa 24 milioane lei, cu un profit net de aproximativ 2,5 milioane lei, în 2000 la o cifră de afaceri de peste 10 miliarde lei, cu un profit net mai mare de 1,6 miliarde lei, în 2021, compania reprezintă un etalon de creștere și dezvoltare continuă. Dacă în 2000 aceasta antrena o resursă umană de circa 100 de angajați, în 2021 ea deținea aproximativ 12.000 de salariați.

În ce privește structurile bilanțiere, remarcăm o puternică amplificare a indicatorilor în ultima decadă, dispunerea acestora fiind una cât se poate de corectă pentru o companie rezilientă în timp. Astfel, observăm supremația capitalurilor proprii, dimensiunea valorică provenind din menținerea unei cote ridicate din profitul obținut sub formă de autofinanțare, care atrage după sine efectuarea de investiții în vederea dezvoltării. Pe fondul creșterii numărului de magazine și implicit a vânzărilor, se majorează valoarea activelor circulante, în cadrul cărora supremația este deținută de stocuri. Se evidențiază și un volum de datorii în ușoară creștere, acestea fiind deopotrivă datorii la termen (credite, leasing), necesare în scopul dezvoltării, și pasive stabile sau datorii pe termen scurt. În 2019 se distinge un vârf valoric aferent tuturor indicatorilor, iar în 2020, un vădit regres în contextul pandemic. Cu toate acestea, în anul 2021, în condiții de relativă normalitate, remarcăm un reviriment puternic.

Ca și în cazul indicatorilor bilanțieri, ținând seama că performanța este obținută drept consecință a gestionării patrimoniului, putem constata majorări valorice substanțiale în ultima decadă. Pe fondul unei cifre de afaceri crescătoare, distingem o sporire sigură, dar mai domoală a profitului net. Explicația provine din faptul că volumul cheltuielilor este direct corelat cu veniturile, firma supusă analizei practicând o politică de prețuri cu adaosuri reduse, bazându-se pe „penetrarea pieței”. Astfel, ea își asigură profitabilitatea pe seama unui rulaj ridicat, căutând să se adreseze, prin intermediul politicilor de preț și al produselor, unei game cât mai variate de clientelă.

Este evident că o activitate care se află într-o dezvoltare permanentă necesită și un quantum al resursei umane adecvat, motiv pentru care aceasta devine tot mai numeroasă, cu precădere în ultimul deceniu.

Tendința generală a principalilor indicatori economico-financiarți în perioada 2000-2021 este prezentată în continuare. Datele din tabelele următoare reprezintă prelucrarea proprie pe baza raportărilor financiare ale societății, preluate de pe site-ul www.listafirme.ro.

Tabelul 5. Dinamica celor mai importanți indicatori economico-financiarți ai Dedeman SRL, ca trend general, sub formă de ritm mediu de creștere/scădere

- % -

Perioada	Cifra de afaceri	Profit net	Datorii	Active imobilizate	Active circulante	Capitaluri proprii	Număr mediu de angajați
2000-2021	33,17	36,29	33,16	43,86	34,12	36,48	25,52

Analizând **ritmul mediu de creștere/scădere** aferent principalilor indicatori economico-financiari ai companiei în perioada 2000-2021, remarcăm un trend crescător cuprins în intervalul 25-45% pentru toți indicatorii. Astfel, la nivel de performanțe/rezultate, asistăm la o tendință de creștere a cifrei de afaceri cu 33,17 procente, coroborată cu o majorare de 36,29 procente a profitului net. Totodată, la nivel de poziție financiară/avere, topul creșterii este deținut de investiții, cu 43,86 procente, susținute puternic de capitalurile proprii, care sporesc cu 36,48 procente prin reinvestirea profitului. Activele circulante, dominate de stocuri, cresc cu 34,12 procente, fiind susținute preponderent de pasivele stabile de natura furnizorilor, regăsite în majorarea de 33,16 procente a datoriilor.

În continuarea demersului de cercetare vom realiza un diagnostic financiar al Dedeman SRL pentru intervalul temporal 2012-2021.

- ✓ **Rata activelor imobilizate** exprimă ponderea valorilor de investiții în totalul activului companiei.

Tabelul 6. Rata activelor imobilizate a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Active imobilizate (lei)	1.155.075.411	1.438.976.961	1.688.159.660	1.904.118.352	2.386.985.085	3.010.021.638	3.474.626.594	4.424.088.016	3.257.525.722	3.469.062.130
Total activ (lei)	1.746.319.875	2.068.475.571	2.495.119.495	3.173.414.572	3.803.454.282	4.469.218.255	5.491.845.568	6.922.484.290	5.180.451.507	6.026.437.366
Rata activelor imobilizate (%)	66,14	69,57	67,66	60,00	62,76	67,35	63,27	63,91	62,88	57,56
Abatere absolută (%)		3,42	-1,91	-7,66	2,76	4,59	-4,08	0,64	-1,03	-5,32
Abatere relativă (%)		105,18	97,26	88,68	104,59	107,32	93,94	101,01	98,39	91,54
Rata de creștere/scădere (%)		5,18	-2,74	-11,32	4,59	7,32	-6,06	1,01	-1,61	-8,46
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										-1,53

La firma analizată, indicatorul are valori ușor fluctuante, poziționate în intervalul 55-70%, dovadă că valorile de investiții (spații, utilaje) dețin supremația în cadrul activului. Cu toate acestea, în perioada 2012-2021, tendința sa este de ușoară reducere, cu 1,53 procente.

- ✓ **Rata activelor circulante** este complementară ratei activelor imobilizate și exprimă ponderea activelor curente, de natura stocurilor rulate, a creanțelor înregistrate ca urmare a facturărilor și a lichidităților încasate, în totalul activului firmei.

Tabelul 7. Rata activelor circulante a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Active circulante (lei)	591.244.464	629.498.610	806.959.835	1.269.296.220	1.416.467.197	1.459.196.617	2.017.218.974	2.498.396.274	1.922.925.785	2.557.375.236
Total activ (lei)	1.746.319.875	2.068.475.571	2.495.119.495	3.173.414.572	3.803.454.282	4.469.218.255	5.491.845.568	6.922.484.290	5.180.451.507	6.026.437.366
Rata activelor circulante (%)	33,86	30,43	32,34	40,00	37,24	32,65	36,73	36,09	37,12	42,44
Abatere absolută (%)		-3,42	1,91	7,66	-2,76	-4,59	4,08	-0,64	1,03	5,32
Abatere relativă (%)		89,89	106,27	123,67	93,11	87,67	112,50	98,26	102,85	114,32
Rata de creștere/scădere (%)		-10,11	6,27	23,67	-6,89	-12,33	12,50	-1,74	2,85	14,32
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										2,54

La Dedeman SRL, indicatorul prezintă valori ușor fluctuante, poziționate în intervalul 30-45%, dovadă că activele circulante nu dețin supremația, însă prin rularea lor se obține profitabilitatea. Cu toate acestea, în perioada 2012-2021, tendința sa este de ușoară creștere, cu 2,54 procente.

- ✓ **Rata stabilității financiare** se referă la ponderea surselor de finanțare pe termen lung, de natura autofinanțării, a creditelor bancare pe termen mediu și lung sau a leasingului, în totalul surselor de finanțare.

Tabelul 8. Rata stabilității financiare a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Capitaluri permanente (lei)	1.219.313.759	1.516.176.604	1.934.752.689	2.526.916.200	3.144.357.169	3.827.582.943	4.847.424.434	6.167.751.630	4.316.688.459	5.148.836.825
Total pasiv (lei)	1.746.319.875	2.068.475.571	2.495.119.495	3.173.414.572	3.803.454.282	4.469.218.255	5.491.845.568	6.922.484.290	5.180.451.507	6.026.437.366
Rata stabilității financiare (%)	69,82	73,30	77,54	79,63	82,67	85,64	88,27	89,10	83,33	85,44
Abatere absolută (%)		3,48	4,24	2,09	3,04	2,97	2,62	0,83	-5,77	2,11
Abatere relativă (%)		104,98	105,79	102,69	103,82	103,60	103,06	100,94	93,52	102,53
Rata de creștere/scădere (%)		4,98	5,79	2,69	3,82	3,60	3,06	0,94	-6,48	2,53
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										2,27

La firma analizată, indicatorul are valori cu un trend crescător susținut, poziționate în intervalul 65-90%, cu o ușoară perturbație în anul pandemic 2020, însă nesemnificativă. În perioada 2012-2021, tendința sa este de majorare, cu 2,27 procente.

✓ **Rata autonomiei financiare** exprimă ponderea surselor de finanțare proprii în totalul surselor de finanțare disponibile.

Tabelul 9. Rata autonomiei financiare a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Capitaluri proprii (lei)	1.043.684.843	1.332.063.042	1.747.861.992	2.310.887.619	2.923.981.678	3.613.110.445	4.632.086.477	5.915.446.289	4.028.213.771	4.855.882.430
Total pasiv (lei)	1.746.319.875	2.068.475.571	2.495.119.495	3.173.414.572	3.803.454.282	4.469.218.255	5.491.845.568	6.922.484.290	5.180.451.507	6.026.437.366
Rata autonomiei financiare (%)	59,76	64,40	70,05	72,82	76,88	80,84	84,34	85,45	77,76	80,58
Abatere absolută (%)		4,63	5,65	2,77	4,06	3,97	3,50	1,11	-7,69	2,82
Abatere relativă (%)		107,75	108,78	103,95	105,57	105,16	104,33	101,31	91,00	103,62
Rata de creștere/scădere (%)		7,75	8,78	3,95	5,57	5,16	4,33	1,31	-9,00	3,62
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										3,38

La Dedeman SRL, indicatorul prezintă valori cu un trend preponderent crescător, aflate în intervalul 55-90%, înregistrându-se o reducere moderată în 2020, ca urmare a diminuării profitului, dar cu tendință de reviriment în 2021, în condiții de normalitate relativă. În perioada 2012-2021, tendința sa este de majorare, cu 3,38 procente.

✓ **Rata îndatorării globale** este complementară ratei autonomiei financiare și se referă la ponderea surselor de finanțare atrase și împrumutate de firmă, deopotrivă la termen (credite bancare pe termen mediu și lung, leasinguri) și de exploatare (pasive stabile cu scadența fixă sau variabilă ori credite bancare pe termen scurt, de mobilizare sau trezorerie), în totalul pasivului.

Tabelul 10. Rata îndatorării globale a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Datorii (lei)	702.515.665	736.454.248	747.562.789	864.114.324	881.007.260	857.889.993	861.351.829	1.009.221.363	1.153.898.751	1.171.817.580
Total pasiv (lei)	1.746.319.875	2.068.475.571	2.495.119.495	3.173.414.572	3.803.454.282	4.469.218.255	5.491.845.568	6.922.484.290	5.180.451.507	6.026.437.366
Rata îndatorării globale (%)	40,23	35,60	29,96	27,23	23,16	19,20	15,68	14,58	22,27	19,44
Abatere absolută (%)		-4,62	-5,64	-2,73	-4,07	-3,96	-3,51	-1,11	7,70	-2,83
Abatere relativă (%)		88,50	84,15	90,88	85,05	82,90	81,71	92,95	152,78	87,30
Rata de creștere/scădere (%)		-11,50	-15,85	-9,12	-14,95	-17,10	-18,29	-7,05	52,78	-12,70
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										-7,76

La Dedeman SRL, indicatorul are valori cu un trend preponderent descendent, poziționate în intervalul 10-45%, semnalul fiind unul cât se poate de favorabil, aceasta recurgând într-o măsură mică-medie la îndatorare.

În plus, derulând o activitate cu un flux monetar rapid, ea își fundamentează corect activitatea de la nivelul ciclului de exploatare pe datorii pe termen scurt (furnizori, salariați, stat), care, deși reprezintă surse temporare de finanțare, sunt gratuite. În perioada 2012-2021, tendința indicatorului este de reducere, cu 7,76 procente.

✓ **Lichiditatea curentă/generală** exprimă capacitatea companiei de a-și onora obligațiile pe termen scurt prin valorificarea spontană a activelor curente.

Tabelul 11. Lichiditatea curentă a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Active curente (lei)	591.244.464	629.498.610	806.959.835	1.269.296.220	1.416.469.197	1.459.196.617	2.017.218.974	2.498.396.274	1.922.925.785	2.557.375.236
Pasive curente (lei)	527.006.116	552.298.967	560.366.806	646.498.372	659.097.113	641.635.312	644.421.134	754.732.660	863.763.048	877.600.541
Lichiditatea curentă/generală (%)	112,19	113,98	144,01	196,33	214,91	227,42	313,03	331,03	222,62	291,41
Abatere absolută (%)		1,79	30,03	52,33	18,58	12,51	85,61	18,00	-108,41	68,78
Abatere relativă (%)		101,59	126,35	136,34	109,46	105,82	137,64	105,75	67,25	130,90
Rata de creștere/scădere (%)		1,59	26,35	36,34	9,46	5,82	37,64	5,75	-32,75	30,90
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										11,19

La firma supusă analizei, indicatorul prezintă valori crescătoare pe întregul interval, cu o ușoară reducere urmată de un reviriment moderat în anul pandemic 2020 și anul parțial pandemic 2021. Dacă până în 2015 lichiditatea curentă se situează în intervalul recomandat, de 100-200%, din 2016, aceasta surclasează limita superioară a intervalului optim. Cauza este suprastocajul, care nu reprezintă neapărat un semnal nefavorabil, ținând cont de caracterul relativ neperisabil al mărfurilor. În perioada 2012-2021, tendința sa valorică este de majorare, cu 11,19 procente.

✓ **Lichiditatea rapidă/testul acid** arată capacitatea companiei de a-și onora obligațiile pe termen scurt prin valorificarea spontană a activelor curente, cu excepția stocurilor.

Tabelul 12. Lichiditatea rapidă a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Active curente fără stocuri (lei)	163.959.901	127.200.152	157.237.491	554.267.768	560.550.820	470.435.303	898.037.007	1.273.582.228	651.483.053	743.551.056
Pasive curente (lei)	527.006.116	552.298.967	560.366.806	646.498.372	659.097.113	641.635.312	644.421.134	754.732.660	863.763.048	877.600.541
Lichiditatea rapidă (%)	31,11	23,03	28,06	85,73	85,05	73,32	139,36	168,75	75,42	84,73
Abatere absolută (%)		-8,08	5,03	57,67	-0,69	-11,73	66,04	29,39	-93,32	9,30
Abatere relativă (%)		74,03	121,83	305,54	99,20	86,21	190,07	121,09	44,70	112,33
Rata de creștere/scădere (%)		-25,97	21,83	205,54	-0,80	-13,79	90,07	21,09	-55,30	12,33
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										11,77

La Dedeman SRL, indicatorul prezintă valori fluctuante. În 2013-2014 asistăm la poziționări sub limita inferioară a intervalului optim, de 60-100%. Limita superioară a acestuia este depășită în 2018 și 2019, pentru ca ulterior, pe fondul pandemiei, indicatorul să înregistreze reduceri care îl repositionează în intervalul respectiv. Cauza fluctuațiilor este variabilitatea în termenele de încasare a creanțelor – clienți, coroborată cu cea a termenelor de plată a datoriilor – furnizori. În perioada 2012-2021, tendința sa este de majorare, cu 11,77 procente.

✓ **Lichiditatea imediată/la vedere** exprimă capacitatea companiei de a-și onora obligațiile pe termen scurt prin valorificarea spontană a activelor curente, cu excepția stocurilor și creanțelor.

Tabelul 13. Lichiditatea imediată a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Active curente fără stocuri și creanțe (lei)	113.427.200	92.377.269	103.114.538	512.637.318	519.885.588	402.543.043	317.959.579	463.354.770	594.191.646	668.462.097
Pasive curente (lei)	527.006.116	552.298.967	560.366.806	646.498.372	659.097.113	641.635.312	644.421.134	754.732.660	863.763.048	877.600.541

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lichiditatea imediată (%)	21,52	16,73	18,40	79,29	78,88	62,74	49,34	61,39	68,79	76,17
Abatere absolută (%)		-4,80	1,68	60,89	-0,42	-16,14	-13,40	12,05	7,40	7,38
Abatere relativă (%)		77,71	110,02	430,92	99,48	79,54	78,65	124,43	112,05	110,73
Rata de creștere/scădere (%)		-22,29	10,02	330,92	-0,52	-20,46	-21,35	24,43	12,05	10,73
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										15,08

La firma analizată, indicatorul prezintă valori fluctuante, cu poziționări sub limita inferioară a intervalului optim, de 20-60%, în 2013 și 2014 și surclasări ale limitei superioare în majoritatea anilor de după 2014. Cauza acestei situații provine din hiper și hipoactivitatea trezoreriei firmei, drept consecință a deciziilor de plasare și investire a acesteia. În perioada 2012-2021, tendința sa valorică este de creștere, cu 15,08 procente.

✓ **Solvabilitatea generală** arată capacitatea companiei de a-și onora obligațiile totale, pe termen scurt și lung, prin valorificarea spontană a activelor sale totale, deopotrivă imobilizate și circulante.

Tabelul 14. Solvabilitatea generală a Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total activ (lei)	1.746.319.875	2.068.475.571	2.495.119.495	3.173.414.572	3.803.454.282	4.469.218.255	5.491.845.568	6.922.484.290	5.180.451.507	6.026.437.366
Datorii (lei)	702.515.665	736.454.248	747.562.789	864.114.324	881.007.260	857.889.993	861.351.829	1.009.221.363	1.153.898.751	1.171.817.580
Solvabilitatea generală (%)	248,58	280,87	333,77	367,24	431,17	520,95	637,58	685,92	448,95	514,28
Abatere absolută (%)		32,29	52,90	33,48	63,93	89,78	116,63	48,34	-236,97	65,33
Abatere relativă (%)		112,99	118,83	110,03	117,41	120,82	122,39	107,58	65,45	114,55
Rata de creștere/scădere (%)		12,99	18,83	10,03	17,41	20,82	22,39	7,58	-34,55	14,55
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										8,41

La Dedeman SRL, indicatorul prezintă valori foarte ridicate, cu mult peste pragul de 166%, poziționând firma departe de riscul insolvenței. Astfel, ea devine rezilientă, adaptabilă în situații de criză. Rezultatele erau de așteptat ținând seama de preponderența finanțării pe baza capitalurilor proprii. În perioada 2012-2021, tendința valorică a indicatorului este de majorare, cu 8,41 procente.

Tabelul 15. Viteza de rotație a stocurilor și durata medie de rotație a stocurilor ale Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cifra de afaceri (lei)	2.410.570.736	2.679.189.210	3.412.509.790	4.361.619.720	5.255.561.777	6.333.363.177	7.225.960.923	8.217.343.445	9.081.995.962	10.037.954.171
Stocuri (lei)	427.284.563	502.298.458	649.722.344	715.028.452	855.918.377	988.761.314	1.119.181.967	1.224.814.046	1.271.442.732	1.813.824.180
Viteza de rotație a stocurilor (rotații)	5,64	5,33	5,25	6,10	6,14	6,41	6,46	6,71	7,14	5,53
Abatere absolută (%)		-30,77	-8,16	84,77	4,03	26,51	5,11	25,26	43,40	-160,89
Abatere relativă (%)		94,55	98,47	116,14	100,66	104,32	100,80	103,91	106,47	77,48
Rata de creștere/scădere (%)		-5,45	-1,53	16,14	0,66	4,32	0,80	3,91	6,47	-22,52
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										-0,21
Durata medie de rotație a stocurilor (zile)	64	67	69	59	59	56	56	54	50	65
Abatere absolută (%)		368,17	104,86	-952,48	-38,77	-242,64	-44,50	-209,92	-326,03	1.465,22
Abatere relativă (%)		105,77	101,55	86,10	99,34	95,86	99,21	96,24	93,92	129,07
Rata de creștere/scădere (%)		5,77	1,55	-13,90	-0,66	-4,14	-0,79	-3,76	-6,08	29,07
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										0,21

✓ **Rotația stocurilor** este una optimă pentru o firmă ce rulează produse neperisabile. Astfel, asistăm la o reînnoire medie a stocurilor de circa 6 ori pe an, la un interval de 60 de zile (2 luni). Totodată, caracterul

neperisabil al acestora permite normarea stocului de siguranță utilizând o combinație de politici, fiind adecvată chiar și cea ofensivă/prudentă, de tip american, JIC (Just-in-case).

Tabelul 16. Viteza de rotație a creanțelor comerciale și durata medie de rotație a creanțelor comerciale ale Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cifra de afaceri (lei)	2.410.570.736	2.679.189.210	3.412.509.790	4.361.619.720	5.255.561.777	6.333.363.177	7.225.960.923	8.217.343.445	9.081.995.962	10.037.954.171
Creanțe (lei)	50.532.701	34.822.883	54.122.953	41.630.450	40.665.232	67.892.260	580.077.428	810.227.458	57.291.407	75.088.959
Viteza de rotație a creanțelor (rotații)	47,70	76,94	63,05	104,77	129,24	93,29	12,46	10,14	158,52	133,68
Abatere absolută (%)		2.923,44	-1.388,65	4.171,89	2.446,97	-3.595,42	-8.082,86	-231,49	14.838,08	-2.484,20
Abatere relativă (%)		161,28	81,95	166,17	123,36	72,18	13,35	81,42	1.563,03	84,33
Rata de creștere/scădere (%)		61,28	-18,05	66,17	23,36	-27,82	-86,65	-18,58	1.463,03	-15,67
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										12,13
Durata medie de rotație a creanțelor (zile)	8	5	6	3	3	4	29	35	2	3
Abatere absolută (%)		-286,75	103,05	-227,36	-65,06	107,36	2.504,05	659,62	-3.322,49	42,20
Abatere relativă (%)		62,00	122,02	60,18	81,07	138,54	748,87	122,82	6,40	118,58
Rata de creștere/scădere (%)		-38,00	22,02	-39,82	-18,93	38,54	648,87	22,82	-93,60	18,58
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										-10,82

✓ **Rotația clienților** este una cât se poate de favorabilă firmei, cu o medie de 7-10 zile decalaj de încasare. Recuperarea sumelor imobilizate în creanțele – clienți la termene scurte, fără ca aceștia să se simtă inhibați, este o coordonată extrem de favorabilă atât pentru echilibrul trezoreriei, cât și pentru optimizarea ciclului de exploatare sub raportul finanțării și al dinamismului.

Tabelul 17. Viteza de rotație a datoriilor de exploatare comerciale și durata medie de rotație a datoriilor de exploatare comerciale ale Dedeman SRL în perioada 2012-2021

Indicator/Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cifra de afaceri (lei)	2.410.570.736	2.679.189.210	3.412.509.790	4.361.619.720	5.255.561.777	6.333.363.177	7.225.960.923	8.217.343.445	9.081.995.962	10.037.954.171
Datorii pe termen scurt (lei)	527.006.116	552.298.967	560.366.806	646.498.372	659.097.113	641.635.312	644.421.134	754.732.660	863.763.048	877.600.541
Viteza de rotație a datoriilor pe termen scurt (rotații)	4,57	4,85	6,09	6,75	7,97	9,87	11,21	10,89	10,51	11,44
Abatere absolută (%)		27,69	123,88	65,67	122,74	189,68	134,24	-32,53	-37,33	92,35
Abatere relativă (%)		106,05	125,54	110,78	118,19	123,79	113,60	97,10	96,57	108,78
Rata de creștere/scădere (%)		6,05	25,54	10,78	18,19	23,79	13,60	-2,90	-3,43	8,78
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										10,72
Durata medie de rotație a datoriilor pe termen scurt (zile)	79	74	59	53	45	36	32	33	34	31
Abatere absolută (%)		-449,24	-1.509,64	-575,47	-821,34	-867,57	-436,64	95,94	117,39	-276,44
Abatere relativă (%)		94,29	79,66	90,27	84,61	80,78	88,03	102,99	103,55	91,93
Rata de creștere/scădere (%)		-5,71	-20,34	-9,73	-15,39	-19,22	-11,97	2,99	3,55	-8,07
Ritmul mediu de creștere/scădere (%)										-9,68

✓ **Rotația furnizorilor** este mult mai lentă decât cea a clienților, factor extrem de pozitiv pentru societate. Astfel, aceasta reușește să își recupereze banii de la clienți cu mult înainte de a trebui să plătească furnizorii. Aspectul este deosebit de relevant în ce privește finanțarea ciclului de exploatare, ca urmare a faptului că firma este un client cu renume, dovedind în timp caracter (vocație de bun-platnic) și capacitate de plată.

➔ Concluzii

În încheierea demersului întreprins venim cu câteva propuneri și recomandări pentru compania analizată:

- continuarea aplicării aceleiași politici de finanțare (bazată pe reinvestirea profitului), corelată cu politica de investiții (deschiderea de noi magazine), întrucât se dovedesc extrem de viabile;
- o atentă gestiune a lichidităților, evitând subdimensionările (plasare și investire excesive), dar și supra-dimensionările (menținerea nejustificată de bani în casierie și în contul bancar);
- continuarea aprovizionării cu stocuri diversificate atât ca sortimente și proveniență, cât și ca prețuri;
- încercarea de pătrundere pe noi piețe, chiar din țări vecine, cum ar fi Ungaria (clientela maghiară frecventează magazinele din județele limitrofe vămii);
- fidelizarea clientelei prin oferirea de bonusuri de diverse categorii.

Bibliografie

1. Anghel, I., Oancea Negescu, M., Anica Popa, A., Popescu, A.M. (2010), *Evaluarea întreprinderii*, Editura Economică, București.
2. Bătrâncea, I. (2006), *Raportări financiare. Evoluții, conținut, analize*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca.
3. Bâtcă-Dumitru, C.-G., Sahlian, D.-N., Irimescu, A.-M. (2018), *Contabilitate și raportare financiară*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București.
4. Bâtcă-Dumitru, C.-G., Sahlian, D.-N., Șendroi, C. (2019), *Managementul performanței*, Editura CECCAR, București.
5. Berheci, M. (2010), *Valorificarea raportărilor financiare. Sinteze contabile: teorie, analize, studii de caz*, Editura CECCAR, București.
6. Dragotă, V., Ciobanu, A., Obreja, L., Dragotă, M. (2012), *Management financiar*, vol. II – *Politici financiare de întreprindere*, Editura Economică, București.
7. Dragotă, V., Obreja Brașoveanu, L., Dragotă, M. (2012), *Management financiar*, vol. I – *Diagnosticul financiar al companiei*, Editura Economică, București.
8. Gomi, B. (2014), *Raportările financiare ale entității – între ameliorare și valorificare*, Editura Eurostampa, Timișoara.
9. Gomi, B. (2020), *Management financiar și al performanțelor*, Editura Eurostampa, Timișoara.
10. Gomi, B. (2021), *Analiză economico-financiară*, curs în format electronic pe platforma SUMS a Universității „Aurel Vlaicu”, Arad.
11. Mironiuc, M. (2009), *Analiză economico-financiară. Performanță. Poziție financiară. Risc*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
12. Păvăloaia, W., Paraschivescu, M.D., Olaru, G.D., Radu, F. (2006), *Analiză financiară. Studii de caz*, Editura Tehnopress, Iași.
13. Robu, V., Anghel, I., Șerban, E.C. (2014), *Analiza economico-financiară a firmei*, Editura Economică, București.
14. Stancu, I., Obreja Brașoveanu, L., Stancu, A.T. (2015), *Finanțe corporative*, Editura Economică, București.
15. Stancu, I., Stancu, D. (2012), *Finanțe corporative cu Excel*, Editura Economică, București.
16. Șușu, Ș. (2021), *Analiză economico-financiară. Indicatori pentru sănătatea afacerii*, Editura Economică, București.
17. Țilică, E.V., Ciobanu, R. (2020), *Finanțe și management financiar*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București.
18. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.
19. www.listafirme.ro
20. www.risco.ro